

tydsske Embedsmænd; og hvor, i det Mindste disse, naar de ikke ville gjøre sig latterlige, maae lære, saaledes at tale dansk, at vi kunne forstaae dem. Hvem jeg er, er Sagen uvedkommende; — jeg vilde ikke have paatalt den, naar jeg ikke var

en Slesviger.

**Et Par Ord om Kirketienden i Haderslev
Provstie i Almindelighed, samt om
fammes mulige Lettelse.**

Konstienden i Haderslev-Provstie hviler for det meiste paa det contribuable Land, og bestaaer i den femte (ikke den tiende) Deel af fammes Frembringelser. Af denne Tiende tilfalder Presten det Halve %, Kongen % og Kirken %; men da Kongetienden, med faa Undtagelser, er skjenket til Kirkerne, saa er Kirketienden derved bleven ligesaa stor som Prestetienden, altsaa %.

Ligesom Prestetienden, som den betydeligste Deel af Præsternes Indkomster, ved Udelser bliver deres Ejendom, hvorover de have fri Raadighed, saaledes er ogsaa Kirketienden Kirkernes Ejendom, og vilde den ganske være medgaet til Kirkernes Vedligeholdelse, hvis ikke Kongetienden var tillagt samme, hvorved denne consoliderede Tiende har givet et Overflud, der udgør Kirkernes i Provstie-Kassen nedlagde Formue, hvis Renter anvendes, ei blot til Kirkernes Conservation og Prydelse men ogsaa have andre almennytige Bestemmelser.

Som selvständig moralisk Person fulde hver af Provsstiets 33 Kirker vedligeholde sig selv, især af den dem tilflydende Tiende; men da denne efter Tiende-Ydernes Antal i ethvert Sogn er forstjellig: saa kan ikke hver enkelt Kirke bestaae allene ved sine egne Midler, og maae derfor de Kirker, der have et større Tiendedistrict og foligelig flere Indtægter, komme dem til Hjelp, hvis Indkomster af et mindre District ere ringere. Til samtlige 33 Kirkers stødige Conservation ere disse forenede til eet kirkeligt Samfund, der selvständig bestaaer af og ved dets i Provstie-Klassen samlede Midler. Denne ikke tilfældige men nødvendige Forening vedkommer blot Kirkerne selv og albedes ikke Tiendeyderne, hvilke, unseet til hvilken Kirke eller til hvilket Sogn de henhøre, alle svare een og samme Tiende, hvorför det da ogsaa kan og maa være Tiendegiverne ganske ligegyldigt, om den Kirke, de ere indlemmede i, giver Hjelp til eller modtager Hjelp af en Ander, da denne Omstændighed ikke er eller kan være af nogensomhelst Indflydelse paa Tiendeydelsen.

Naar man nu fra Regeringens Side er betenktaa paa ikke at foruge Kirkemidlerne, men at ville tilstaae Tiendeyderne den muligste Lettelse, saa folger det af sig selv, at denne maa komme samtlige Tiendeydere til gode i et til Tiendedyrdens fuldkommen svarende Forhold, og vil samme derfor kun kunne lignes over det

Land, hvorpaa Tienden hviler. Den betydelige Lettelse, der saaledes vil kunne tilstaaes samtlige Tiendeydere i Provstiet, vil, saa vidt sjønnes, bestaae i at Naturaltienden aldeles bortfalder mod at den forbandles til en fast Afgift i reent Korn, der reparteres over alle contribuable eller tiendeplygtige Jorder, hvorved hver med Tiendens Opkrevelse ellers forbunden Forsinkelse og Ulempa undgaes, og Landmanden tillsige vinder Tiende-straæt, hvorhos uden Twivl ogsaa den saakaldte Moralitiende (Tiende af forhen udyrket Land) for Fremtiden vil kunne bortfalde.

Om en virkelig Tiende-Nedsættelse, hvis en saadan overalt kan finde Sted, vil der formodentlig kun kunne være Tale med Hensyn paa den consoliderede Konge- og Kirketiende, da Prestetienden, som den vigtigste Deel af Præsternes Indkomster, vel paa den ovenfor anførte Maade kan modificeeres, men ikke mindskes.

Forresten turde det være usornedent endnu at gjøre opmærksom paa, at den egentlige eller oprindelige Kirketiende ikke, som Nogle mene, vil kunne eftergives, mod at hvert Sogn paatager sig at vedligeholde den Kirke, det er henlagt til; thi det ei indlysende, at funde Tiendeydere, hvis Jorder henhøre til større Sogne, derved kunne vinde, medens de, hvis Land ligger i mindre Sogne, aabenbart maatte lide Tab. Den betenkligste Folge heraf vilde være, at det tiendeplygtige Lands Verdi maatte stige eller falde alt efter som det henhørte til et større eller mindre Sogn, hvilket neppe kan forenes med den Liighed, alle Yderne i Henseende til Tiendens Lettelse have Krav paa.

X.

**Thorvaldsens Ankomst til Kjøbenhavn
den 17de September 1838.**

Det er nu 19 Aar siden Billedhuggeren Thorvaldsen besøgte sin Fødestad Kjøbenhavn. Han har siden den Tid mange Gange haade lovet sig selv og sine Landsmænd at komme der igjen; men da hans Verksted er og maa være i Rom, og hans egen Drift til at slabe nye Arbeider er lige saa stor som Andres Lyft til at eie dem, saa har han hidtil ikke funnet loerrive sig fra Konstnerstaden. Da imidlertid Kongen i Sommer stillede en Fregat, som gik til Middelhavet, ganske til hans Raadighed; saa indstibede han en stor Mengde Konstfager, som han havde bestemt for Kjøbenhavn, paa samme, og kunde nu heller ikke længer modstaae Friselsen til ogsaa selv at benytte denne Leilighed for at besøge sin kjære Hjemstavn. — Man var altsaa forberedt paa hans Ankomst. Da derfor Fregatten Rota i Søndags den 16de d. M. var ankommen i Hornbæksgaarden, Norden for Helsingør, hvor den i nogen Tid var nødt til at blive liggende for Modstrem, seilede en stor Mengde Menneker fra Helsingør og Helsingborg ud til Rota, for i en Sang at bringe Kongen i An-

den's Rige Danmarks og Sverrigs forenede Velkomst-hilsen. Dagen efter ankom Fregatten om Estermida-gen til Kjøbenhavns Rhed, hvor ikke allene Toldboden, men hele Kysten allerede var tæt besat af Mennesker; thi ved Signal fra et Taarn var man blevet underrettet om Fregattens Nørreselje. En Mengde smukke ud-styrede Baade, hvori gamle og unge Konstnere, Videnskabsmænd og Embedsmænd havde indfisbet sig, og hvorfra Flage med forskellige passende Emblemer vajede, dannede en heel lille Flotille, som roede ud til Skibet, og hilsede Thorvaldsen med en Velkomstfang, forfattet af Prof. Heiberg. Derpaa steg han, under almindeligt Jubelraab af den uhyre Menneskemasse fra alle Kanter, i den for ham bestemte Baad, og ankom saaledes i Triumf til Toldboden, hvor naturligvis ved hans Landning en grænselos Jubel brød ud paa ny. Her steg han i en Vogn; men Hestene blev spændte fra, og man trak ham saaledes til Kongens Nytorv, hvor hans Bolig paa Charlottenborg var beredt for ham. Om Aftenen Kl. 9 bragte de unge Konstnere ham et Fakkeltog, og assang følgende smukke Sang af C. Winther:

Bekommen o' Mester tilbage til Nord
Fra Sydens sødt blomstrende Hoie,
Fra Byen, hvor Floden, den gule, sig snoer,
Hvor Solen nedsender sit Øje
Til Rækernes Frugt, mens Drangernes Duft
Omsværer Cypressen i mørkblaae Luft.

midt forte Din Hæder, den vældige Orn,
Dit Navn paa de mægtige Binger,
At heit det blev nævnet blandt Jorderigs Born,
Hvor Konsten sin Tryllestab svinger.
Nu Danmark saa stolt af sin Son og hans Navn,
Dig aabner huldsaligt sin Modersavn.

Fra Hoie og Sletter, fra gronnende Eg,
Fra Byer og duftende Skove,
Fra jublende Læber, fra klingende Streng,
Fra Havets hoitrusende Bøve,
Fra Landboens Hytte, fra Hærskernes Slot
Dig toner: Bekommen, o! Konstens Drot!

Og Vi, som endnu kun i Førgaarden staae
Til Musernes straalende Tempel,
Og færdes saa flittig og godt, vi formaae,
Med Pensel og Meisel og Stempel, —
Vi kunne ei tæmme Begeistringens Lust,
Nei ud maae den stromme af fulde Bryst!

Du aabned vort Øje, Du vakte vor Sands
For Skjønhed og Sandhed, den rene;
Du bærer med Nette den evige Krands
Af Laurens gudviede Grene
Heit lyde vor Velkomst i jublende Thor:
Hil være vor Mester! vor Stolthed i Nord!

Det berettes fra Helsingør, at om Aftenen, da Thorvaldsen laa der for Anker, viste der sig paa himlen et usædvanligt brillant Nordlys.

Da det vel er muligt, at ikke enhver af Dannevirkes Læsere ved, hvad denne Thorvaldsen egentlig er for en Mand, eller hvorledes hans Ankomst kan bringe en heel stor Stad, med de flogeste og oplyste Mænd i Spidsen, saaledes i Enthusiasme, at de behandle ham, som om han var deres Konge; saa skulle vi i et følgende Nummer gjøre Læserne lidt næitere bekjendt med denne mærkelige Mand.

Blandinger.

Imedens man tit har twylet paa om Silkeavlen kunde lykkes i Nordthylland for Klimatets Skyld, er dette Spørgsmål ved Erfaringen bleven afgjort i Danmark; thi man har her gjort et Forsøg, der er lykkes. I en Have med nogle Morbærtreer ved Kjøbenhavn ere flere tusinde Silkeorme blevne optrukne, der nu med deres betydelige Spind ere udfillede offentlig og vække almindelig Opmærksomhed. Gierinden vil lade sig vewe et Shawl af Traadene, der er mange tusinde God lange, og saaledes vise, at Silkeavlen, der kun kræver Føring og omhyggelig Pleie af Ormene, ogsaa kan lykkes hos os, hvor Morbærtreet trives i det Fri.

I Aaret 1822 var Antallet af de i Hertugdømmet Slesvig straffede Forbrydere 79; i Aaret 1824—208; i Aaret 1828—196; i Aaret 1832—311; i Aaret 1835—297; i Aaret 1836—375 og i Aaret 1837—349. De fleste Forbrydelser have været Tyverier. I Tugthuset i Glückstad fandtes ved Slutningen af Aaret 1837 651 Personer, hvoraf 328 fra Hertugdømmet Slesvig; i Flensborg Tugthuus, der fun er for denne Stad, udstode 18 Personer deres Straf.

I Chaumont i Frankrig er en Bogtrykker ved Dom tilpligtet at trykke et Journal eller Ugeblad, der skal udgives samme steds, og hvisket han havde nægtet at ville trykke. Præmisserne til Dommen støttede sig derpaa, at enhver Borger havde Ret til offentlig at udtale sine tanker og Meninger, og at denne Rettsigheds Udbølelse ikke maatte hindres ved en Bogtrykkers Lurer.

Spørgsmål om Skov ved Haderslev.

I Anledning af en historisk Undersøgelse, spøges: Hvilke Skove ligge i Nærheden af Haderslev? Ere disse Skove Kongl.- eller Privat-Eiendom? Hvor langt ligger enhver af disse Skove fra Haderslev? Har der forud været Skov nærmere ved Haderslev? Og om saa er: hvor, og af hvilken Størrelse? Til hvilken Tid, og af hvad Årsag, er denne forhenværende Skov udryddet? Hvo, som herom kan give Oplysning, ombedes at meddele Svar i dette Blad.